

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 2 qershori 2017

Nr. ref.:RK 1074/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

né

rastin nr. KI138/16

Parashtrues

Gani Gërbeshi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. Kzz. 136/16,
të 14 korrikut 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Gani Gërbeshi, nga fshati Ropicë, komuna e Vushtrrisë (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Mahmut Halimi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston Aktgjykin Pml. kzz. 136/16 të Gjykatës Supreme, të 14 korrikut 2016, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kérkesa e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës P. 132/14, të 30 korrikut 2015 dhe Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit PAKR 474/15, të 14 janarit 2016.
3. Aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kérkesës më 8 gusht 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes së kérkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se parashtruesit të kérkesës i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me paragrin 5 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), si dhe me paragrin 1.2 të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ)].

Baza juridike

5. Kérkesa bazohet në nenin 113 (7) të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 29 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar rapportues dhe Kolegin shqyrtyues të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 20 dhjetor 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe i dërgoi një kopje Gjykatës Supreme.
9. Më 3 maj 2017, Kolegi shqyrtyues shqyrtoi reportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kérkesës.

Përbledhja e fakteve

10. Më 17 dhjetor 2014, Prokurori në Mitrovicë parashtroi në Gjykatën Themelore aktakuzën PP. nr. 179/14, për shkak të dyshimit të bazuar se parashtruesi i kérkesës ka kryer veprën penale të vrasjes së rëndë.

11. Më 30 korrik 2015, Gjykata Themelore (Aktgjykimi P. nr. 132/14) shpalli fajtor parashtruesin e kërkesës për veprën penale vrasje e rëndë dhe e dënoi atë me burgim.
12. Më 27 gusht 2015, parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të: “*Shkeljes esenciale të dispozitave të ligjit të procedurës penale; Vërtetimit të gabueshëm dhe jo të plotë të gjendjes faktike; Shkeljes së ligjit penal; dhe Vendimit për dënimin*”.
13. Më 14 janar 2016, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR. nr. 474/15), aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesit të kërkesës, duke ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në pjesën e saj të dënitit dhe duke refuzuar si të pabazuar pjesën e mbetur të ankesës, duke vërtetur aktgjykimin e kundërshtuar.
14. Më 10 maj 2016, parashtruesi parashtroi në Gjykatën Supreme kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, duke pretenduar vërtetim të gabuar ose jo të plotë të gjendjes faktike, dispozitiv të pakuptueshëm dhe kontradiktor, shkelje të nenit 394 (1) të KPP, shkelje të parimeve *in dubio pro reo* dhe të pavarësisë së gjykatave, si dhe kualifikim të gabuar të veprës penale.
15. Më 14 korrik 2016, Gjykata Supreme refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të 14 janarit 2016. Në dispozitiv të aktgjykimit theksohet:

“... Kolegji i Gjykatës Supreme gjen që gjykata e shkallës së parë dhe gjykata e shkallës së dytë kanë përcaktuar drejt elementet e krimit dhe konsideron se mbrojtja nuk arriti të provojë shkeljen e ligjit penal. Kolegji vëren se Gjykata e Apelit ka analizuar me kujdes jurisprudencën e paraqitur nga mbrojtja. Vepër penale është cilësuar në mënyrë korrekte si vrasje e rëndë sipas nenit 179 (1) (5) të KPK-së.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës pretendon se e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm si dhe parimet e prezumimit të pafajësisë dhe *in dubio pro reo* janë shkelur në procedurat e kryera në gjykatat e rregullta.
17. Parashtruesi i kërkesës pretendon se “*të tri gjykatat në mënyrën më të rëndë kanë shkelur parimin “in dubio pro reo” në dëm të dënuarit Gani, sepse mbrojtja është fakt se ka paraqitur interpretim të kundërt të asaj që shihet në video-incizim, gjë që nuk do të thotë se është shtrembëruar përshkrimi real i asaj që shihet dhe kështu i është dhënë interpretim tjetër shpjegimit të provës*”.
18. Parashtruesi kërkon nga Gjykata “(...) të konstatojë cenimin e të drejtave individuale të parashtruesit të garantuara me nenin 31. par. 5 të Kushtetutes së Republikës së Kosovës, nenit 6. par. 1 dhe 2 të KEDNJ dhe nenit 3. par.1 dhe 2 të KPPRK; (...) të shpallë të pavlefshme aktgjykimet e Gjykatës Themelore ne Mitrovicë, të Gjykatës së Apelit të Kosovës dhe të Gjykatës Supreme të Kosovës të sfiduara me këtë kërkesë; dhe të urdhërojë që kjo çështje të kthehet në rigjykim dhe rivendosje (...)”.

Pranueshmëria e kërkesës

19. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë, dhe më tej të parapara në Ligj dhe të parashikuara në Rregullore të punës.
20. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 (Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara) të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
(...)
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
21. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet], i cili përcakton se “kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.
22. Gjykata vëren se parashtruesi është palë e autorizuar; kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatin e paraparë dhe se parashtruesi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.
23. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojoj.”
24. Gjykata më tej i referohet rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]
(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”*
25. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës kryesisht pretendon shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Megjithatë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka sqaruar saktë se si dhe pse pretendohet se është shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

26. Gjykata rikujton se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] i Kushtetutës “*të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.*”
27. Në këtë drejtim, Gjykata rithekson se me praktikën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: GJEDNJ) është përcaktuar se “*roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat e të drejtës procedurale dhe materiale*”. Shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *García Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, i 21 janar 1999, paragrafi 28.
28. Gjykata gjithashtu përsërit se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore. Për këtë arsy, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës se katërt”. Shih: rasti i GJEDNJ-së *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65. shih edhe: *mutatis mutandis* Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, i 5 prillit 2012.
29. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit shqyrtoi tërësisht provat dhe analizat e bëra nga Gjykata Themelore.
30. Në të vërtetë, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit nuk ka mundur të shohë “*asnje kundërthënie apo mospërputhje të dukshme në mes të gjetjeve të trupit gjykuar dhe provave të prezantuara në gjykim siç është video-xhirimi apo fotografitë dhe regjistrimet e bëra në vendin e krimtit*”. Gjykata e Apelit konsideroi se “*mbrojtja nuk ka arritur të mbështesë me prova apo ta identifikojë asnje kundërthënie në këtë aspekt*”. Ajo konkludoi se “*Gjykata Themelore në mënyrë të plotë dhe të drejtë e ka vërtetuar gjendjen faktike dhe se argumentet e ngritura në ankesë në emër të Gani Gërbeshit nuk i zbehin gjetjet në fjalë*”.
31. Gjykata më tej vëren se Gjykata Supreme ka shqyrtauar tërësisht pretendimet e parashtruesit të kërkesës për vërtetim të gabuar ose jo të plotë të gjendjes faktike, dispozitivit të pakuptueshëm dhe kontradiktor, shkeljes së nenit 394 (1) të KPP, shkelje të parimeve *in dubio pro reo* dhe pavarësisë së gjykatave, cilësimit të veprës si vrasje e rëndë në pajtim me nenin 179 (1) (5) të KPK-së, si dhe bashkëkryerje dhe qëllimin e mundshëm. Pastaj, Gjykata Supreme konstatoi se “*gjykata e shkallës së parë dhe gjykata e shkallës së dytë kanë përcaktuar drejt elementet e krimtit dhe konsideron se mbrojtja nuk arri të provojë shkeljen e ligjit penal*”.
32. Gjykata vëren se gjykatat e rregullta në mënyrë të gjerë dhe gjithëpërfshirëse kanë marrë parasysh dhe kanë analizuar të gjitha pretendimet e bëra nga parashtruesi në ankesat e tij. Përveç kësaj, gjykatat e rregullta i përshkruan plotësisht dhe i vlerësuan provat veçanërisht dhe në lidhje të ndërsjellë.
33. Për më tepër, Gjykata vëren se Gjykata Supreme vlerësoi se “*një pjesë e madhe e kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë kundërshton vlerësimin e provave të bëra nga Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit*”.

34. Parashtruesi i kérkesës pretendon në Gjykatë shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, për shkak të “*interpretimit të ndryshëm të shpjegimit të provave*”. I njëjtë pretendim është parashtruar në Gjykatën e Apelit dhe në Gjykatën Supreme dhe ishte shqyrtuar plotësisht dhe ishte përgjigjur në mënyrë të arsyeshme nga to.
35. Gjykata vëren se parashtruesi përsërit para saj të njëjtat argumente që ai kishte parashtruar në procedurat pranë gjykatave të rregullta, në veçanti, në lidhje me vlerësimin e provave dhe vërtetimin pasues të gjendjes faktike.
36. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
37. Gjykata përsërit se është përtej kompetencës së saj të vlerësojë cilësinë e konkluzioneve të gjykatave lidhur me vlerësimin e provave, përveç nëse ky vlerësim është qartazi arbitrar. Gjykata tanimë ka vlerësuar se gjykatat e rregullta kanë kryer një procedurë të gjerë dhe gjithëpërfshirëse të provave në të cilën janë administruar provat e paraqitura nga mbrojtja dhe prokuroria.
38. Përveç kësaj, Gjykata thekson se është detyrë e Gjykatës të vlerësojë nëse procedurat përkatëse të gjykatave të rregullta kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrarë (çështje e kushtetutshmërisë). Shih, *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituanisë*, Vendimi në lidhje me pranueshmërinë e kérkesës i 30 qershorit 2009; *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 16 dhjetorit 1992; *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, Aktgjykim i 6 dhjetorit 1988, para. 68.
39. Për më tepër, Gjykata konsideron se asgjë në rastin e paraqitur nga parashtruesi i kérkesës nuk tregon se procedurat në gjykatat e rregullta ishin të padrejta ose arbitrarë në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të bindet se thelbi i së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur ose se parashtruesi ishte i privuar nga ndonjë garanci procedurale, e cila mund të çojë në shkelje të asaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose paragrafit 1, të nenit 6 të KEDNJ-së.
40. Gjykata konsideron se është obligim i parashtruesit të kérkesës që t'i dëshmojë pretendimet e tij kushtetuese dhe të paraqesë dëshmi *prima facie* që tregon shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ky vlerësim është në përputhje edhe me jurisprudencën e Gjykatës (Shih rastet e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtrues të kérkesës *Tafil Qorri dhe Mehdi Syla*, 5 dhjetor 2013).
41. Megjithatë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kérkesës nuk e ka dëshmuar pretendimin e tij dhe as nuk ka paraqitur dëshmi *prima facie* që tregonjë se ka pasur shkelje të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.

42. Gjykata më tej konsideron se ajo nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt”.
43. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe është papranueshme në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, në nenin 48 të Ligjit dhe rregullave 36 (1) (d), (2) (b) dhe 56 të Rregullores së punës, më 3 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi